

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu Naalakkersuisut matumuuna imatut aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarput:

Issittumi imaani uuliakoornermut upalungaarsimanissamut akiuiniarnermullu tunngatillugu suleqatigiinnisaaq pillugu isumaqatigiissummut Kunneqarfik Danmarkip akuersinerata Namminersorlutik Oqartussanit ilalerneqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuutaasoq

2011-imi maajimi Issittumi Siunnersuisooqatigiinni ministerit ataatsimiinneranni Task Force, nunani tamalaani isumaqatigiissummik Issittumi imaani uuliakoornissamut upalungaarsimanissamut akiuiniarnissamullu tunngassuteqartumik inerisaasusaaq pilersinneqarpoq. Task Force-p 2011-2012-ip ingerlaneranni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut missingiut naammassillugu isumaqatiginninniutigaa. Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut 2013-imi maajimi Kiruna-mi Issittumi Siunnersuisooqatigiinni ministerit ataatsimiinneranni atsiorneqarpoq.

Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissummik atsiuinissaannut tunngatillugu oqaaseqaateqarnissaaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut matumuuna Naalakkersuisut saqummiuppaat.

Isumaqatiginninniarnep ingerlanerani uuliakoorneq pillugu akisussaasuunermut aamma taarsiisarnermut aalajangersakkat isumaqatigiissummi ilanngunneqarnissaat Naalakkersuisut sulissutigaa. Tamatumunnga nunat sinnerisa akornanni atituumik isumaqatigiittoqarsinnaasimangilaq. Taamaattorli isumaqatigiissutip aallartinnerani ”mingutsitsisoq akiliissasoq” tunngaviussasoq ilanngutsinnissaa iluatsippoq.

Isumaqatigiissut suliassaqarfinnut akisussaaffigineqalersimasunut aamma akisussaaffigineqalersimangitsunut tunngassuteqarmat, isumaqatiginninniarnep ingerlanerani Kalaallit Nunaat (aamma Savalimmiut) isumaqatigiissutip immikkoortuani siullermi, isumaqatigiissummi peqataasut allattorsimaffianni erseqqilluinnartumik allassimassasoq aammalu isumaqatigiissut Naalakkersuisunit aallartitamit atsiorneqassasoq Naalakkersuisut sulissutigaa. Kunneqarfimmit aallartitat imatut oqaasertaliinissaaq sulissutigaa; *“The Government of the Kingdom of Denmark, including the Government of Greenland and the Government of the Faroes”*. Oqaasertaliussassamut tassunga atituumik isumaqatigiittoqarsinnaasimangilaq.

Isumaqatigiissut OPRC-mi isumaqatigiissummik (”International Convention on Oil Pollution Preparedness, Response and Co-operation”) pioreersumik nunap immikkoortuani atuutsitsilernertut annertuumik isigineqarsinnaavoq.

Isumaqatigiissut aallaaviatigut isumaqatigiissuteqarnermi nunat atsioqataasut imartaanni atuuppoq, ilanngullugit aningaasarsiornikkut pisinnaatitaaffeqarfii aamma nunavittai. Taamaattorli isumaqatigiissummi aalajangersakkat aalajangersimasut aamma sumiiffinni issittumiittuni nunami namminermi inatsisunik atuutsitsiviusut avataaniittuni, tassalu Qalasersuup imartaani, atuupput. Tassani pineqarput mingutsitsinermik nalunaaruteqartarneq (artikel 6), alapernaarsuisarneq (artikel

7), ikiorsiisarneq, ataqatigiissaarineq suleqatigiinnerlu (artikel 8), ikiorsiinermi taarsiisarneq (artikel 10) aamma aningaasartuuteqartarneq (artikel 15) pillugit isumaqatigiissummi aalajangersakkat.

Isumaqatigiissut uuliakoornermut imartani pilersimasumut imaluunniit aarlerinartorsiorititsilersimasumut sammitinneqarpoq. Taamaattumik isumaqatigiissummi suliaqarfiit arlallit kallarneqarsinnaapput, assersuutigalugu umiarsuarnit, sinerissap avataani uuliasiorluni ingerlatanit aamma nunami aallaaveqartumik ingerlatanit uuliakoornarit. Isumaqatigiissut nunat nammineq nunaminni imartani kiisalu imartani eqqaminniittuni nunami namminerimi inatsisinik atortitsiviunngitsuni alapernaarsuinissamik pisussaaffiliivoq. Killeqarfinnik qaangiisumik uuliakoortitsisoqarnissaa pitsaanagerusumik pinngitsoortissinnaajumallugu (artikel 7) alapernaarsuineq taanna suleqatigiit marluk akornanni imaluunniit suleqatigiit arlallit akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut ingerlaavartumik ataqatigiissaarneqassaaq.

Tamatuma saniatigut uuliakoortoqarsinnaanera akiorsinnaajumallugu naalagaaffiit tamarmik immikkut suliffissuit umiarsualivinnik, uuliasiornermik umiarsuaateqarnermillu ingerlataqartut attuumassuteqartut suleqatigalugit nunami namminerimi upalungaarsimasuutitanik inerisaassapput ingerlatitsissallutillu. Upalungaarsimasuutitaqarneq pisortanit imaluunniit namminersortunit ingerlanneqartuusinnaavoq, kisiannili atortunik, sungiusarnermik, pilersaarusionermik aammalu oqartussaasut suliniarnerannik naleqquttumik nunami namminerimi ataqatigiissaarnermik imaqaassalluni. Sumiiffiit uuliakoornermik pisoqarfiusinnaasutut ilimanaateqarnerpaajusut aallunneqassapput aammalu aallussineq pinngortitami ataqatigiinnerit immikkut ittut qanoq iliornikkut illersorneqarsinnaanersut (artikel 4) pillugit isumaliutersuutininik imaqaassaaq.

Nunami namminerimi upalungaarsimanerit aammalu upalungaarsimanermut pilersaarusionerit nunat akornanni paasissutissanik avitseqatigiinnikkut ingerlaavartumik pitsanngorsarneqassapput. Paasissutissat taakkua taamatuttaaq nunami namminerimi aamma nunani tamalaani inatsisit ajornartinnigippasuk tamanut ammasumik saqqummiunneqarnissaat anguniarneqassaaq (artikel 12).

Uuliakoortoqassagaluarpat tamatuma kingorna mingutsitsisoqarluni, nunap kallarneqartup nunat sinneri tassani imartanik mingutsitsinissamik aarlerinartorsiorfiusinnaasut ilisimatissavai. Annertunerusumik kuutsitsinerimi atsioqataasut tamarmik ilisimatinneqassapput. (artikel 6)

Mingutsitsinerimi nuna nunanit atsioqataasunit allanit ikiorserneqarnissamik piunasaqarsinnaavoq, ilanngullugit siunnersuineq, teknikkikkut tapersiineq, atortut aamma/imaluunniit sulisut. Ikiorsiinerup ingerlasussanik piareersarneqarnerata ataqatigiissaarneqarnera kiisalu tassunga atatillugu aningaasartuutininik tamaginnik akiliinissaaq, allatut sioqutsisumik isumaqatigiissuteqartoqarsimannigippat, nunap ikiorserneqarnissamik piunasaqartup kisimi akilissavaa. (artikel-it 8, 9, 10).

Apeqqutit suliaqarnermut tunngassuteqartut nunat pineqartut ingerlaavartumik suliarisartagaat aallaavigalugit ataatsimoorussamik suliaqarnermik sungiusarnermillu ingerlatsinissamik isumaqatigiissummi nunat pisussaaffilerneqarput. Suliaqarnerit sungiusarnerillu ataatsimoorussat pilersaarusionerqarneranni ingerlanneqarnerannilu avataaneersunik suleqataasoqarsinnaanera, suliaqarnerni taakkunanani ilaatinneqartariaqarpoq (artikel 13).

Isumaqatigiissummi pisussaaffiit aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniuteqartussat saqqummiunneqarput. Tassani pingaartumik pineqarput imaani sumiiffinnik nunamit inatsisitigut oqartussaaffigineqartut avataaniittunik avatangiisini alapernaarsuineq. Maannakkorpiaq pisussaaffiit

taakkua danskit naalackersuisuisa oqartussaaffeqarfiannut ilaapput taamaattumillu Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniteqarnissaannik malitseqartussaanaatik. Siunissami Kalaallit Nunaat suliassaqaarfimmik tigusiniarluni aalajangissagaluarpat, isumaqatigiissutip kingunerisaanik suliassaqaarfimmik tigusinermut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu aningaasartuutissat annertunerulersimasinnaapput. Taamaattorli tamanna pillugu isumaqatigiissummi aalajangersakkat sukannersuungitsumik oqaasertaligaapput, taamaalilluni alapernaarsuinerup – taamaalillunilu aningaasartuutit – annertussusaata aalajangernissaa nunat ataasiakkaat nammineerlutik annertuumik aalajangersinnaallugu.

Isumaqatigiissummi atsioqataasumit, assersuutigalugu Canada, uuliakoornermi mingutsitsinermik akiuiniarnermut Kalaallit Nunaat ikiorneqarnissamik piumasaqassagaluarpat, Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissut malillugu Canada-mut aningaasartuutit tassunga attuumassuteqartut utertillugit akilertussangussagaluarpaat. Namminersorlutik Oqartussat taamaallaat suliassaqaarfinnut akisussaaffigineqalersimasunut atatillugu ikiorneqarnissamik piumasaqarsinnaasussaapput, tassalu imaani avatangiisini 3 sømilip iluaniittuni kiisalu aatsitassarsiorluni ingerlatani.

Aatsitassarsiorluni ingerlatanut tunngatillugu, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu akuersissutinut pisinnaatitsissummik pigisaqartut, uuliakoornikkut mingutsitsisoqassagaluarpat upalungaarsimanermut, akiuiniarnermut saliinissamullu akisussaasuupput. Isumaqatigiissummi atsioqataasumit, assersuutigalugu Canadamit, uuliakoornermi mingutsitsinermik akiuiniarnermut ikiorneqarnissamik Kalaallit Nunaat piumasaqassagaluarpat, Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissut malillugu Canadap aningaasartuutai tassunga tunngassuteqartut utertillugit akilertussangussagaluarpaat. Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni akuersissutinik tunniusseriaaseq aammalu tamatumunnga atatillugu aningaasatigut qularnaveequsiissusiisimaneq naapertorlugit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit pineqartumit aningaasartuutit utertillugit akilerneqarnissaat piumasarisinnaassavaat.

Isumaqatigiissummi atsioqataasut isumaqatigiissut malillugu nunamit allamit ikiorserneqarnissamik piumasaqarnissamik pisussaaffeqanngillat, tamannalu aamma taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussanut atuuppoq.

Naalackersuisut inassutigaat, Inatsisartut aalajangissasut, Issittumi imaani uuliakoornermut upalungaarsimanissamut akiuiniarnermullu tunngatillugu suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissummut; ”AGREEMENT on Cooperation on Marine Oil Pollution Preparedness and Response in the Arctic” Kunneqarfik Danmarkip akuersinera Namminersorlutik Oqartussat ilalissagaat.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartuni kajumittumik suliarineqarnissaanut tunniuppara aammalu ilanngussat agguanneqartut innersuussutigissallugit.

Ilanngussat:

- 1) AGREEMENT on Cooperation on Marine Oil Pollution Preparedness and Response in the Arctic.
- 2) Imaani uuliamik migutsitsinermi suleqatigiinnissamik ISUAMAQATIGIISSUT Issittumi piareersimaneq qisuariarnerlu.
- 3) Issittumi uuliakoornermik akiuiniarnermut aamma upalungaarsimanermut tunngatillugu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut naalisaaneq.